
ZASADY NADZORU WŁAŚCICIELSKIEGO NAD SPÓŁKAMI Z UDZIAŁEM WOJEWÓDZTWA PODKARPACKIEGO

SPIIS TREŚCI

ZASADY NADZORU WŁAŚCICIELSKIEGO NAD SPÓŁKAMI Z UDZIAŁEM WOJEWÓDZTWA PODKARPACKIEGO.....	1
1. NADZÓR WŁAŚCICIELSKI	3
2. WŁAŚCIWOŚĆ PODMIOTOWA	4
3. WŁAŚCIWOŚĆ PRZEDMIOTOWA.....	5
3.1. ZAŁOŻENIA OGÓLNE	5
3.2. ZGROMADZENIA WSPÓLNIKÓW LUB WALNE ZGROMADZENIA SPÓŁEK.....	6
3.3. RADA NADZORCZA.....	7
3.4. ZARZĄD SPÓŁKI.....	11

1. NADZÓR WŁAŚCICIELSKI

„Zasady nadzoru właścicielskiego nad spółkami z udziałem Województwa Podkarpackiego” dotyczą spółek prawa handlowego z jednoosobowym udziałem Województwa Podkarpackiego lub w których Województwo Podkarpackie posiada więcej niż 50% udziałów lub akcji.

Do głównych celów nadzoru właścicielskiego zalicza się:

- 1) skuteczną realizację celów i zadań określonych w umowach i statutach spółek, w których udziałowcem lub akcjonariuszem jest Województwo Podkarpackie,
- 2) zapewnienie przejrzystej informacji dotyczącej działalności spółek z udziałem Województwa Podkarpackiego,
- 3) wzrost skuteczności i efektywności zarządzania, a także kontrolę wartości udziałów lub akcji spółek, z udziałem Województwa Podkarpackiego,
- 4) skuteczne korzystanie z praw właścicielskich celem realizacji zadań, dla których zostały utworzone spółki,
- 5) racjonalne wykorzystanie zasobów majątkowych dla zapewnienia prawidłowego wypełniania zadań,
- 6) monitorowanie sytuacji prawnej i ekonomiczno-finansowej spółek prawa handlowego, w których Województwo Podkarpackie posiada udziały lub akcje.

Wyżej wymienione cele osiąga się w szczególności poprzez:

- 1) wykonywanie prawa głosu na zgromadzeniach spółek,
- 2) badanie spełnienia wymogów przez kandydatów na członków rad nadzorczych,
- 3) korzystanie z prawa do informacji,
- 4) korzystanie z prawa do indywidualnej kontroli,
- 5) doprowadzenie do podjęcia uchwał przez zgromadzenia spółek dotyczących m.in.:
 - a) przyjęcia strategicznych planów wieloletnich oraz planów rocznych,
 - b) ustalania celów zarządczych dla członków zarządów spółek na każdy rok,
 - c) ustalania zasad kształtowania wynagrodzeń członków Zarządu Spółki i członków Rad Nadzorczych,
 - d) określenia wymogów, jakie musi spełniać kandydat na członka organu zarządzającego,
- 6) organizowanie spotkań z członkami zarządów spółek z udziałem Województwa Podkarpackiego oraz reprezentantami Województwa Podkarpackiego w radach nadzorczych,
- 7) sporządzanie analiz dotyczących sytuacji prawnej i ekonomiczno-finansowej spółek.

2. WŁAŚCIWOŚĆ PODMIOTOWA

Zgodnie z treścią art. 18 pkt 19 lit. e ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 1668 ze zm.), zwanej dalej ustawą o samorządzie województwa, do wyłącznej właściwości sejmiku województwa należy podejmowanie uchwał w sprawach majątkowych województwa dotyczących w szczególności tworzenia spółek prawa handlowego lub spółdzielni i przystępowania do nich oraz określania zasad wnoszenia wkładów, a także obejmowania, nabywania i zbywania udziałów i akcji.

Natomiast zgodnie z przepisem art. 41 ust. 2 pkt 2 ww. ustawy do zadań zarządu województwa należy w szczególności gospodarowanie mieniem województwa, w tym wykonywanie praw z akcji i udziałów posiadanych przez województwo.

Zgodnie z treścią § 34 Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie komórką organizacyjną Urzędu właściwą w zakresie nadzoru właścicielskiego nad spółkami, w których Województwo Podkarpackie posiada udziały lub akcje, jest Biuro Nadzoru Właścicielskiego i Analiz Ekonomicznych.

Biuro Nadzoru Właścicielskiego i Analiz Ekonomicznych dokonuje oceny działalności spółek w zakresie efektywności działania i przestrzegania zasad rachunkowości, w tym dokonuje oceny dokumentacji finansowej spółek, statutu lub umowy oraz oceny działalności zarządu i rady nadzorczej.

Dla realizacji wskazanych celów nadzoru właścicielskiego istotne znaczenie ma właściwe funkcjonowanie organów spółek prawa handlowego: walnego zgromadzenia lub zgromadzenia wspólników, zwanych dalej zgromadzeniami, rady nadzorczej oraz zarządu spółki.

3. WŁAŚCIWOŚĆ PRZEDMIOTOWA

3.1. ZAŁOŻENIA OGÓLNE

W celu zapewnienia przejrzystej informacji dotyczącej spółek Biuro Nadzoru Właścicielskiego i Analiz Ekonomicznych prowadzi aktualizowaną na bieżąco bazę informacji o spółkach, gromadząc dane, pozyskane od zarządów i członków rad nadzorczych spółek (reprezentantów Województwa Podkarpackiego).

Mając na celu bieżące monitorowanie sytuacji ekonomiczno-finansowej spółek Biuro Nadzoru Właścicielskiego i Analiz Ekonomicznych pozyskuje od spółek bilans, rachunek zysków i strat oraz wypełniony kwestionariusz ekonomiczno-finansowy zgodnie ze wzorem, stanowiącym **załącznik nr 1** do „Zasad nadzoru właścicielskiego nad spółkami z udziałem Województwa Podkarpackiego”, zwanych dalej „Zasadami nadzoru...”.

Przedmiotowe dokumenty zawierające informacje za każdy kwartał przedkładane są przez zarządy spółek z jednoosobowym lub większościowym udziałem Województwa Podkarpackiego do Biura Nadzoru Właścicielskiego i Analiz Ekonomicznych w wersji elektronicznej w postaci skanu na adres nw@podkarpackie.pl.

Bilans, rachunek zysków i strat oraz wypełniony kwestionariusz ekonomiczno-finansowego należy przedłożyć w następujących terminach:

- a) za I kwartał do 15 maja,
- b) za II kwartał do 15 sierpnia,
- c) za III kwartał do 15 listopada,
- d) za IV kwartał do 15 lutego następnego roku.

W przypadku zaistnienia zagrożenia mającego wpływ na działalność ekonomiczno-finansową jednoosobowych lub większościowych spółek Województwo Podkarpackie zastrzega sobie prawo do uzyskiwania od zarządu spółki miesięcznych bilansów, rachunków zysków i strat, a także kwestionariusza ekonomiczno-finansowego stanowiącego **załącznik nr 1** do „Zasad nadzoru...” wraz z informacjami wyjaśniającymi. Rachunek przepływów środków pieniężnych przekazywany jest przez zarządy spółek corocznie po zakończonym roku obrotowym wraz z rocznym sprawozdaniem finansowym.

Analiza uzyskanych informacji ma na celu monitorowanie sytuacji finansowo-ekonomicznej spółek oraz uzyskanie istotnych informacji na temat działalności spółek, a także ograniczenie ryzyka lub zaistniałych zagrożeń.

3.2. ZGROMADZENIA WSPÓLNIKÓW LUB WALNE ZGROMADZENIA SPÓŁEK

Ustawa z dnia 15 września 2000 r. - Kodeks spółek handlowych (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 1526 ze zm.), zwana dalej Kodeksem spółek handlowych, reguluje zagadnienie zgromadzeń wspólników spółki z ograniczoną odpowiedzialnością oraz walnych zgromadzeń spółki akcyjnej. Zgromadzenie zwoływane są ponadto w trybie i na zasadach określonych postanowieniami umowy lub statutu spółki.

Zgodnie z art. 41 ust. 2 pkt 2 ustawy o samorządzie województwa Zarząd Województwa Podkarpackiego wykonuje prawa z akcji i udziałów posiadanych przez województwo. Wspólnik lub akcjonariusz może wykonywać prawo głosu osobiście lub przez pełnomocnika. Kluczową kwestią jest uczestnictwo Województwa Podkarpackiego we wszystkich zgromadzeniach wspólników lub walnych zgromadzeniach spółek, w których Województwo posiada udziały lub akcje. Województwo reprezentuje, odpowiednio na zgromadzeniach wspólników albo walnych zgromadzeniach spółek, ustanawiany każdorazowo pełnomocnik.

Biuro Nadzoru Właścicielskiego i Analiz Ekonomicznych przygotowuje projekt uchwały w sprawie reprezentowania Województwa Podkarpackiego na zgromadzeniu wspólników albo walnym zgromadzeniu spółki wraz z instrukcją głosowania dla pełnomocnika Województwa Podkarpackiego.

Przygotowanie projektu instrukcji głosowania dla pełnomocnika Województwa Podkarpackiego poprzedzone jest przeprowadzeniem przez Biuro Nadzoru Właścicielskiego i Analiz Ekonomicznych analizy opartej na dokumentach takich jak m.in:

- 1) zawiadomienie o zwołaniu zgromadzenia,
- 2) projekty uchwał zgromadzenia,
- 3) sprawozdanie zarządu z działalności spółki,
- 4) sprawozdanie finansowe za ostatni rok obrotowy (wraz ze sprawozdaniem niezależnego biegłego rewidenta z badania),
- 5) sprawozdanie z działalności rady nadzorczej,
- 6) sprawozdanie rady nadzorczej z wyników oceny sprawozdania finansowego, sprawozdania zarządu z działalności spółki oraz wniosku zarządu spółki dotyczącego podziału zysku lub pokrycia straty.

Dokumenty te Biuro Nadzoru Właścicielskiego i Analiz Ekonomicznych, w związku ze zwyczajnym zgromadzeniem wspólników lub zwyczajnym walnym zgromadzeniem, uzyskuje od zarządów spółek. Zawiadomienie o zwołaniu zgromadzenia, jeżeli Województwo Podkarpackie złożyło wcześniej wobec spółki stosowne oświadczenie może być wysyłane na adres poczty elektronicznej - nw@podkarpackie.pl

Osoba upoważniona, na podstawie pełnomocnictwa, przez Zarząd Województwa Podkarpackiego do reprezentowania Województwa na zgromadzeniu zobowiązana jest do prezentowania stanowiska Województwa Podkarpackiego w trakcie rozpatrywania spraw, wykonywania prawa głosu w granicach objętych udzielonym pełnomocnictwem, w sposób zgodny z instrukcją głosowania.

W celu umożliwienia Zarządowi Województwa Podkarpackiego efektywnego wykonywania swoich uprawnień na podstawie art. 395 § 4 Kodeksu spółek handlowych Województwo Podkarpackie korzysta z prawa do otrzymywania odpisów sprawozdania zarządu z działalności spółki, sprawozdania finansowego, sprawozdania rady nadzorczej oraz sprawozdania z badania, które są wydawane akcjonariuszom na ich żądanie, najpóźniej na piętnaście dni przed walnym zgromadzeniem. Ponadto zgodnie z przepisem art. 407 § 2 Kodeksu spółek handlowych akcjonariusz ma prawo żądać wydania odpisu wniosków w sprawach objętych porządkiem obrad w terminie tygodnia przed walnym zgromadzeniem.

Podobne uprawnienie wspólników można wywieść z przepisu art. 212 § 1 Kodeksu spółek handlowych dotyczącego spółek z ograniczoną odpowiedzialnością. W celu realizacji prawa kontroli wspólnik może w każdym czasie przeglądać księgi i dokumenty spółki, sporządzać bilans dla swojego użytku lub żądać wyjaśnień od zarządu.

Również zgodnie z treścią art. 68 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (t.j. Dz. U. 2021 r. poz. 217 ze zm.) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością oraz spółki akcyjne są obowiązane do udostępnienia wspólnikom lub akcjonariuszom rocznego sprawozdania finansowego i sprawozdania z działalności jednostki, a jeżeli sprawozdanie finansowe podlega obowiązkowi badania - także sprawozdania z badania - najpóźniej na piętnaście dni przed zgromadzeniem wspólników lub walnym zgromadzeniem akcjonariuszy.

3.3. RADA NADZORCZA

Zgodnie z art. 10a ustawy z dnia 20 grudnia 1996 roku o gospodarce komunalnej (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 679) w spółkach z udziałem jednostek samorządu terytorialnego działa rada nadzorcza. Rada nadzorcza spółki sprawuje stały nadzór nad działalnością spółki we wszystkich obszarach jej działalności.

Zasady, na jakich funkcjonuje rada nadzorcza określają przepisy Kodeksu spółek handlowych. Szczegółowe kompetencje i obowiązki członków rad nadzorczych

poszczególnych spółek określają umowy i statuty spółek z udziałem Województwa Podkarpackiego, a także regulaminy działalności rad nadzorczych.

Do rad nadzorczych spółek z udziałem Województwa Podkarpackiego powinny być powołane osoby posiadające należyte wykształcenie, odpowiednie doświadczenie zawodowe i oraz będące w stanie poświęcić niezbędną ilość czasu, pozwalającą im w sposób właściwy wykonywać swoje funkcje w radzie nadzorczej.

Powołanie członka rady nadzorczej odbywa się zgodnie z zapisami umowy lub statutu spółki, w drodze powzięcia uchwały przez zgromadzenie albo powołanie przez Województwo Podkarpackie.

Niezbędnym jest zagwarantowanie spełniania przez kandydatów na członków rad nadzorczych wymagań ustawowych oraz zobowiązanie ich do składania oświadczeń o braku przeszkód uniemożliwiających powołanie na członka rady nadzorczej.

Kandydaci na członków rad nadzorczych spółek z udziałem Województwa Podkarpackiego powinni złożyć w Biurze Nadzoru Właścicielskiego i Analiz Ekonomicznych:

- 1) w formie pisemnej, zgodnie ze wzorem stanowiącym **załącznik nr 2** do „Zasad nadzoru...”:
 - a) zgodę na kandydowanie;
 - b) oświadczenia o braku przeszkód uniemożliwiających powołanie na członka rady nadzorczej;
 - c) informację o spełnianiu wymogów określonych w art. 19 ustawy z dnia 16 grudnia 2016 r. o zasadach zarządzania mieniem państwowym (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 735 ze zm.) oraz przedstawić dokumenty poświadczające ich spełnienie;
 - d) informację o korzystaniu z pełni praw publicznych i posiadaniu pełnej zdolności do czynności prawnych;
 - e) oświadczenie o tym, że przeciwko kandydatowi nie toczą się żadne postępowania karne o popełnienie przestępstw określonych w przepisach rozdziałów XXXIII-XXXVII ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r.- Kodeks karny (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1444 ze zm.) oraz art. 587, art. 590 i art. 591 Kodeksu spółek handlowych;
 - f) informację o złożeniu oświadczenia lustracyjnego (dotyczy osób urodzonych przed dniem 1 sierpnia 1972 roku). Oświadczenie lustracyjne składa się w chwili wyrażenia zgody na kandydowanie (art. 7 ust. 2 ustawy z dnia 18 października 2006 roku o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów - t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 1633). Złożenie oświadczenia lustracyjnego powoduje wygaśnięcie obowiązku jego powtórzenia

złożenia w przypadku kandydowania lub wykonywania funkcji publicznej, z którą związany jest obowiązek złożenia oświadczenia (art. 7 ust. 3 ustawy). W przypadku, o którym wyżej mowa, osoba zobowiązana do złożenia oświadczenia lustracyjnego składa organowi właściwemu do przedłożenia oświadczenia informację o uprzednim złożeniu oświadczenia lustracyjnego (art. 7 ust. 3a ustawy). Właściwym organem do przedłożenia oświadczenia lustracyjnego w stosunku do kandydatów na członków rad nadzorczych w spółce prawa handlowego z udziałem jednostki samorządu terytorialnego, w której udział jednostki samorządu terytorialnego przekracza 50% kapitału zakładowego lub 50% liczby akcji bądź udziałów oraz w stosunku do pozostałych przedstawicieli jednostek samorządu terytorialnego w radzie nadzorczej spółki handlowej, jest wojewoda (odpowiednio art. 8 pkt 38 i 40 ustawy oraz art. 4 pkt 40 i 43 ustawy);

- g) oświadczenie o nieprowadzeniu działalności konkurencyjnej wobec spółki do której rady nadzorczej się kandyduje,
 - h) oświadczenie o przyjęciu obowiązku kształtowania w spółce wynagrodzeń członków organu zarządzającego;
- 2) kwestionariusz osobowy, którego wzór stanowi **załącznik nr 3** do „Zasad nadzoru...”;
 - 3) kserokopie dokumentów potwierdzających wykształcenie;
 - 4) kserokopię dokumentu potwierdzającego zdanie egzaminu dla kandydatów na członków rad nadzorczych albo innego dokumentu potwierdzającego okoliczności, o których mowa w art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 16 grudnia 2016 r. o zasadach zarządzania mieniem państwowym;
 - 5) klauzulę zgody na przetwarzanie danych osobowych, informację o prawie do jej cofnięcia i klauzulę informacyjną dla kandydatów, którego wzór stanowi **załącznik nr 4** do „Zasad nadzoru...”.

Dokumenty przekazane przez kandydatów na członków rad nadzorczych są przechowywane przez Biuro Nadzoru Właścicielskiego i Analiz Ekonomicznych. W Biurze wyznaczono osoby posiadające uprawnienia do przetwarzania danych znajdujących się w zbiorze pn. „Kandydaci na członków Rad Nadzorczych Spółek z udziałem Województwa Podkarpackiego”.

Członkowie rad nadzorczych reprezentujący Województwo Podkarpackie zobowiązani są do:

- 1) sprawowania stałego nadzoru nad działalnością spółki we wszystkich dziedzinach jej działalności,
- 2) stałego monitorowania i oceny sytuacji ekonomiczno-finansowej spółki,

- 3) dbania o przestrzeganie przez zarząd i radę nadzorczą obowiązujących przepisów prawa i postanowień umów lub statutów spółek z udziałem Województwa Podkarpackiego,
- 4) niezwłocznego informowania Biura Nadzoru Właścicielskiego i Analiz Ekonomicznych o zaistniałych przypadkach nieprawidłowości lub w przypadku podejrzenia, że działania podejmowane przez organy spółki mogą być niekorzystne dla Spółki lub Województwa Podkarpackiego,
- 5) informowania o pojawiających się istotnych problemach w działalności spółki, poważnych zmianach w sytuacji finansowej oraz wydarzeniach mogących mieć wpływ na jej dalszą działalność,
- 6) uprzedzania o zamiarze zwołania przez zarząd spółki lub radę nadzorczą zgromadzenia wspólników lub akcjonariuszy,
- 7) niezwłocznego informowania o wszelkich zmianach swoich danych kontaktowych, a także wszelkich zdarzeniach utrudniających lub uniemożliwiających pełnienie obowiązków członka rady nadzorczej. Aktualizacji danych dokonuje się poprzez ponowne wypełnienie kwestionariusza osobowego oraz przekazanie go w terminie 14 dni do Biura Nadzoru Właścicielskiego i Analiz Ekonomicznych,
- 8) informowania o terminie i porządku obrad posiedzenia rady nadzorczej.

Członkowie rady nadzorczej wykonują swoje prawa i obowiązki osobiście. Udział w posiedzeniu rady nadzorczej jest obowiązkiem każdego jej członka. Członek rady nadzorczej powinien przede wszystkim mieć na względzie interes spółki oraz podejmować odpowiednie działania, aby otrzymywać od zarządu spółki regularne i wyczerpujące informacje o wszystkich istotnych sprawach dotyczących działalności spółki, a także ryzyku związanym z prowadzoną działalnością.

Przewodniczący rady nadzorczej spółki z jednoosobowym lub większościowym udziałem Województwa Podkarpackiego, zobowiązany jest do przekazania do Biura Nadzoru Właścicielskiego i Analiz Ekonomicznych w terminie do 7 dni po posiedzeniu rady nadzorczej podpisanych uchwał, które zostały powzięte na tym posiedzeniu oraz zatwierdzonego protokołu z poprzedniego posiedzenia rady. Dokumenty te mogą być również przekazane w formie skanów z podpisami na adres nw@podkarpackie.pl

Zwyczajne zgromadzenie dokonuje corocznej oceny pracy członków rady nadzorczej poprzez podejmowanie uchwał w sprawach o udzielenie absolutorium z wykonywania przez nich obowiązków.

3.4. ZARZĄD SPÓŁKI

Zarząd spółki prowadzi sprawy spółki i reprezentuje ją na zewnątrz. Zasady, na jakich funkcjonuje zarząd spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, określają przepisy art. 201-211 Kodeksu spółek handlowych. Przepisy art. 368-380 Kodeksu spółek handlowych regulują sposób działania zarządu spółki akcyjnej. Liczbę członków zarządu, jego kadencyjność oraz szczegółowe kompetencje określają postanowienia umów lub statutów spółek oraz regulaminy działalności Zarządów. Zgodnie z art. 10a ust. 6 ustawy o gospodarce komunalnej członków zarządów spółek z udziałem jednostek samorządu terytorialnego powołuje i odwołuje rada nadzorcza.

Biuro Nadzoru Właścicielskiego i Analiz Ekonomicznych odpowiedzialne jest za bieżącą współpracę z zarządami spółek, w których Województwo Podkarpackie posiada udziały lub akcje.

Biuro Nadzoru Właścicielskiego i Analiz Ekonomicznych w ramach prowadzonego nadzoru uzyskuje od zarządów spółek:

- 1) kwestionariusze ekonomiczno-finansowe (**załącznik nr 1**), bilanse i rachunki zysków i strat,
- 2) roczne sprawozdania finansowe, a także sprawozdania biegłego rewidenta z badania (w przypadku jego sporządzenia),
- 3) sprawozdania zarządu z działalności spółki,
- 4) sprawozdania rady nadzorczej z wyników oceny sprawozdania finansowego, sprawozdania zarządu z działalności spółki oraz wniosku zarządu spółki dotyczącego podziału zysku lub pokrycia straty,
- 5) sprawozdania z działalności rady nadzorczej,
- 6) protokoły zgromadzeń wraz z podjętymi uchwałami,
- 7) informacje o zagrożeniach mających wpływ na działalność finansową spółek.

W przypadku dokonania zmian w:

- 1) tekście jednolitym umowy lub statutu spółki,
- 2) regulaminie zarządu i rady nadzorczej,
- 3) regulaminie organizacyjnym spółki,
- 4) składzie rady nadzorczej (dotyczy spółek z większościowym udziałem Województwa Podkarpackiego)

Zarząd spółki przekazuje do Biura Nadzoru Właścicielskiego i Analiz Ekonomicznych niniejsze dokumenty, które mogą zostać przesłane w formie zeskanowanej z podpisami na adres nw@podkarpackie.pl

Zwyczajne zgromadzenie dokonuje corocznej oceny pracy członków zarządu poprzez podejmowanie uchwał w sprawach o udzielenie absolutorium z wykonywania przez nich obowiązków.